

SENSEI VELIBOR DIMITRIJEVIĆ

Mart, 2008

INTERVJU ZA ČASOPIS FRANCUSKE KASE HA KARATE AKADEMIJE

KADA STE POČELI DA SE BAVITE KARATEOM I KO SU VAM BILI UČITELJI?

Karateom sam počeo da se bavim 1969 godine. Moj prvi sensei je bio Takaši Tokuhisa. On je bio jedan od asistenata Taidi Kazea i verovatno jedan od tehnički najmarkantnijih mladih Japanskih instruktora tog vremena. On je tada bio, a i danas živi u Ljubljani, u Sloveniji.

KADA I KAKO STE UPOZNALI SENSEI KAZEA?

Razvoj karatea na prostoru tadašnje Jugoslavije, pa i Srbije je vezan za njegovo ime. On je dugo bio Tehnički Savetnik Karate Saveza Jugoslavije, sve do 1980 godine. Ja sam u to vreme bio 17-18 godina i bilo je nemoguće biti blizu njega, on je već tada na neki način bio živa legenda. Kasnije, kada sam postao član državne reprezentacije, imao sam priliku da ga bliže i bolje upoznam. Do 1979 godine pred njim sam pologao za 1,2 i 3DAN.

ZAŠTO SE IZABRALI SENSEI KAZEA ZA SVOG UČITELJA?

Ja sam imao sreću da je Takaši Tokuhisa bio moj prvi sensei. On je najviše uticao na formiranje mog odnosa prema karateu i za moj tehnički napredak.

Preko njega sam imao priliku da saznam više i o drugim Japanskim instruktorima tog vremena kakvi su bili Širai, Enoeda, Mijazaki, Oči. Od 1974 do 1987 učestvovao sam na 13 Evropskih, dva Svetska Šampionata kao i dva Svetska Kupa i imao sam prilike da vidim brojne Japanske takmičare i vrhunske instruktore. Jednostavno rečeno, Kaze sensei je bio enigma za sve njih. Njegov stil nije bio raskošan već suštinski. Njegovu žed u traženju nečeg višeg u karateu teško ili nikako nisu razumeli čak ni njegove Japanske kolege iako je to deo njihovog borilačke tradicije i kultire. Iako sam imao dugu i uspešnu karijeru,

osvojivši 15 medalja na Svetskim i Evropskim Šampionatima, ono čemu sam težio je bilo traženje istinske suštine Karate-Doa. Kazeov pristup karateu i njegova Budo filozofija su ono čemu sam težio još kao početnik, tako da nije bilo teško izabrati učitelja, Kaze je bio jedini izbor.

DA LI STE GA PRATILI REDOVNO, DA LI JE BILO PREKIDA I ZAŠTO?

Kao mlad karateka pratio sam seminare u zemlji zajedno sa stotinama drugih u to vreme. Nažalost nakon 1980 godine saradnja sa njim je bila prekinuta. Kasnije usled političkih i ratnih promena kao i dezintegracije države Jugoslavije bilo je teško putovati i održavati kontakt. Od 1988 godine ja sam otišao u Atinu, a već 1991 sam ponovo sreo Kaze senseia nakon osnivanja WKSA (Svetske Karate-Do Shotokan Akademije). Tada sam postao najpre član a potom i jedan od najbližih njegovih asistenata i naš kontakt je trajao sve do njegove smrti 2004 godine.

OD KADA SE VI BAVITE PODUČAVANJEM-INSTRUKTAŽOM?

Splet okolnosti je bio takav da sam ja gotovo od samog početka mog bavljenja karateom bio uključen i u vođenje treninga. Dok sam bio student na Mašinskom Fakultetu takođe sam vodio klub, a tokom vikenda održavao sam seminare u drugim klubovima. Kasnije, gotovo desetak

godina, radio sam kao inženjer u firmi a u večernjim časovima sam takođe vodio treninge u klubu. Poslednjih dvadeset godina sam se potpuno posvetio studiranju i podučavanju karatea.

MISLITE LI DA JE MOGUĆE SAČUVATI UČENJE SENSEI KAZEA, ILI ĆE VREMENOM PASTI POD UTICAJ POJEDINACA?

Ranije sam rekao da je Kaze sensei bio enigma i za same Japance. Njegova duboka vezanost za samurajsku tradiciju i njegov instiktivni poriv u traženju nivoa iznad tehnike i fizičke snage svrstali su ga u sam vrh velikana u svetu borilačkih veština uopšte.

Tokom svog života je dokazao da je vežbanjem Budo Karatea moguće dostići čak i nivoe metafizičkih fenomena.

Mi, članovi njegove Akademije, a posebno članovi Tehničke komisije imamo ogromnu odgovornost da se taj njegov pravac ne izgubi. To neće biti ni malo lako imajući u vidu današnju tendenciju razvoja karatea, koja je prilično prizemna, svedena na elementarni tehnički kvalitet.

Samo oni koji se budu usudili da istražuju druge aspekte vežbanja, pre svega disanje i mentalni razvoj, mogu da očekuju da će ostati na putu koji je zacrtao Kaze sensei, i takvi u budućnosti možda mogu i da utiču na dalji razvoj ovog stila.

VI STE SADA JEDAN OD ONIH KOJI REPREZENTUJE KAZEOVO UČENJE. KOJI SU TO KVALITETI KOJE JEDAN TAKAV INSTRUKTOR TREBA DA IMA?

Pre svega treba jasno odvojiti sportski pristup od Budo pristupa. Nažalost, i u našoj Akademiji još nije kristalno čisto i jasno šta zapravo znači Budo vežbanje karatea.

Drugo, u Budo pristupu ne postoji trener koji nekog drug trenira, već je to učitelj koji podučava. Pored preciznog teoretskog objašnjenja sistema vežbanja, u Budo-u učitelj je taj koji prvi u vrsti i demonstrira šta je to što očekuje od učenika da urade. On mora da bude živi primer sistema koji

sledi.

Naravno, nije važno samo poznavanje programa koji se vežba, kao što ni tehničko znanje ni izvanredne fizičke predispozicije nisu ono što čini učitelja. Poznavanje anatomije, fiziologije, psihologije povezano sa svim prethodno rečenim kao i lična harizma u prenošenju znanja odlike su pravog senseia.

KAZE HA JE ZAPRAVO ISTRAŽIVANJE U ŠOTOKAN STILU. DA LI MORFOLOGIJA KARATEKE UTIČE NA IZBOR STILA KARATEA? ŠTA MISLITE O TOME DA TEHNIKE OTVORENOM ŠAKOM OMOGUĆAVAJU

KOSMIČKOJ ENERGIJI DA STRUJI KROZ TELO I DA SE USIDRI OKO TEŽIŠTA I KAKVO JE VAŠE MIŠLJENJE O NAČINU VEŽBANJA DA SE TO OSETI?

Mada je baziran na konceptu Šotokan stila, Kase Ha Shotokan Ryu Karate-Do je zapravo potpuno različit stil vežbanja.

Govoreći sa tehničkog aspekta morfologija jednog karateke svakako utiče na izbor da neka tehnika bude pogodnija ili da više odgovara građi tela nego neka druga. Međutim, kad je reč o ljudskom telu kao primaocu ili provodniku kosmičke energije, onda tehnika sama po sebi nije od prvorazrednog značaja, čak ponekad nema nikakvog značaja.

Na najvišem nivou energetskog razvoja ono što je presudno je način razmišljanja, odnosno način usmeravanja i koncentrisanja toka misli.

Ki je urođena Energija, i kao pojam teško ili gotovo je nemoguće objasniti je logički. U cilju razvijanja osećaja i sposobnosti kontrole Ki energije potrebno je razviti telesnu inteligenciju ili stvoriti „inteligentno telo“.

Pored našeg Karate-Do pristupa, u kome je stalno insistiranje na dostizanju ekstremnog Kimea ključni elemenat vežbanja, podjednako je važno uporedno razvijanje trbušnog disanja; i ta dva

aspekta utiču na „buđenje“ i razvoj telesne inteligencije. Naravno, ono što ste pomenuli u svom pitanju o težištu tela, kao i o stalnom kontaktu sa podlogom su takođe aspekti koji su deo istog pristupa.

VI SPADATE U KRUG LJUDI KOJE JE KAZE SENSEI IZABRAO DA STVORE INTERNACIONALNU AKADEMIJU 2002 GODINE. KAKO SE OSEĆATE KAO JEDAN OD ONIH KOJI NOSI DEO TAKO VELIKE ODGOVORNOSTI?

Velika je čast biti izabran od sensei Kazea za jednog od onih koji svojim vežbanjem i učenjem reprezentuje njegov stil, i ja sam naravno ponosan zbog toga. Imam dovoljno iskustva i svestan sam odgovornosti koje takva obaveza nosi sa sobom. Verujem da niko ne očekuje da će se naći zamena za sensei Kazea, jer to nije moguće. Gledano u širem spektru to nije cilj Budo-a, a nije ni suština u životu uopšte.

Ono u šta ja verujem i ono što ja osećam da treba da radim je da nastavim da sledim ideju i

da
dalje
što

VI

KAZE

pravac
kojim
idem, i da
pokušam
odem
od onoga
sam
dostigao

STE
OSNOVALI
SVOJU
HA

ORGANIZACIJU. KAŽITE NAM NEŠTO O NJOJ I NJENOM UTICAJU U VAŠOJ ZEMLJI.

Od trenutka kada sam 1991 godine postao član Kazeove Svetske Akademije nastojao sam da ga ponovo dovedem u Srbiju. U to vreme moja zemlja je bila pod embargom i pod pretnjom rata. I pod takvim okolnostima Kase sensei je prihvatio poziv i mi smo 1993 godine održali spektakularni seminar u mom gradu Nišu koji je pratilo gotovo tri hiljade ljudi. Akademija Srbije je i zvanično formirana dve godine kasnije. Ja redovno održavam najmanje šest seminara godišnje. Osnovni cilj Akademije Srbije je da da promoviše Kazeov stil vežbanja karatea. Uzimajući u obzir činjenicu da je i u mojoj zemlji nivo karatea sveden gotovo isključivo na takmičarsku formu za najmlađe, Akademija Srbije nastoji da pokaže jednu potpuno drugu sliku o Karate-Dou kao borilačkoj veštini i životnoj filozofiji. Mogu da kažem da nove generacije mladih ljudi pokazuju interesovanje za ovakav karate koncept.

Kase Ha Shotokan Ryu KarateDo Akademija Srbije

KOJI SU PO VAŠEM MIŠLJENJU PRESUDNI FAKTORI ZA RAZVOJ KASE HA SHOTOKAN RYU-a?

Svetska Akademija (WKSA) je bila formirana sa ciljem da ponudi program školovanja za sve one koji su u svom karate vežbanju „došli do kraja“ ili su završili sa svojom takmičarskom karijerom i nisu imali šta više da osvoje. U tehničkom smislu, neko ko je na početnim nivoima vežbanja karatea teško će moći da razume razlike u vežbanju u odnosu na uobičajeni pristup, jer spolja tehnike izgledaju gotovo identično.

Moje duboko ubeđenje je da mi ne smemo da prestanemo da, pored tehničkog, razvijamo druge aspekte treninga. U fazi razvoja koju sada prolazimo iznad svega je potrebno naše usmerenje na disanje i njegovu primenu u svim aspektima treninga. Ako samo malo bolje razmislimo to nije ni malo čudno, jer ljudi žive jer dišu. Tajna je u razvoju disanja izvan granica, dalje od onoga što je potrebno da bi smo samo održali goli život.

Uostalom Kaze sensei nam je potvrdio na svom primeru da je to put i način. Ja to vidim kao svoj takođe. Ja nemam nikakvu dilemu da je to pravac ali sam svestan da nam je potrebno strpljenje i vreme da dostignemo potencijal koji će nam omogućiti da i praktično demonstriramo ono što je trenutno delom

još u domenu teorije.

Kaze je posvetio ceo svoj život naporima da dostigne nivo probuđene i kontrolisane Ki energije, mislim da niko od nas ne može očekivati ništa manje od toga.

KAKVE SU PERSPEKTIVE ZA DALJI RAZVOJ KAZEOVE SVETSKE AKADEMIJE?

Rekao bih da ima tri nivoa u strukturi naše Akademije.

Pre svega je to najviši nivo na kome su svi oni koji su nakon smrti senseia nasledili njegovu učenje i imaju obavezu da to dalje produže. To su članovi Akademije od 3DAN-a na više, a posebno oni najstariji i najiskusniji na čelu sa članovima Tehničke komisije (Šihan Kai).

Drugi nivo čine njihovi asistenti i najistaknutiji učenici.

Treći nivo su nove generacije karateka koje su školovane po principima i u skladu sa idejom Akademije.

KASE SENSEI JE PLENIO SVOJOM NEPOSREDNOŠĆU I SPONTANOŠĆU. MOŽETE LI DA NAM KAŽETE NEKU ANEGDOTU IZ DRUŽENJA SA NJIM?

Nisu svi razumevali Kazeov stil karatea, ali je kao čovek izazivao divljenje i poštovanje kod svakoga. Zračio je neverovatnom pozitivnom energijom. Za razliku od drugih Japanskih instruktora istog ranga on je bio jednostavna i pristupačna osoba uvek spremna da sasluša i prihvati nečije mišljenje ili sugestiju.

Tokom jednog od seminara u Atini ja sam mu kao i obično asistirao tokom demonstriranja. I pored mog maksimalnog nastojanja da mu pružim dostojan otpor, nakon svakog kontakta sam gotovo leteo levo ili desno a ne retko sam se nalazio i na podu. Učesnici seminara su naravno uglavnom bileiskusne karateke koji su imali iskustva iz kontakata samnom i jednostavno nisu verovali da je moguće da Kaze sensei sa takvom lakoćom rešava svaki kontakt. Gotovo bez izuzetka su verovali da je sve što su gledali namešteno, čak su neki prokomentarisali da ja ne bih trebao da sam tako mekan i popustljiv samo zato što je Kaze u godinama pa ga ja kao pazim.

Naravno ja sam bio taj ko je bio šokiran, jer iako sam bio 25 godina mlađi od njega i u odličnoj fizičkoj kondiciji jednostavno nisam mogao da mu pariram. To je zaista bilo poražavajuće za mene.

Nisam ništa komentarisao tokom seminara. Sensei je naravno osetio šta se dešava i na kraju me je potapšao po ramenu rekavši: „Vebo, bio si šampion, imaš odličnu tehniku i izvrstan kime, i sad je pravo vreme da počneš da se baviš karateom“. Ja sam bio blizu četrdesete tada. Šta sam mogao da uradim? Imao sam samo jedan izbor, da počnem sve iz početka. Ostatak znate.

HVALA VAM NA OVOM INTERVJUJU SENSEI VELIBOR.

Hvala vama što ste mi pružili priliku da podelim moja iskustva sa članovima Francuske Kase Ha Akademije. Želim svima sve najbolje. Oss!